

แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 5

การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับคำ (2)

1. หัวข้อเนื้อหาประจำบท

- 1.1 การแปลคำกริยานุเคราะห์
- 1.2 การแปลคำสันธาน
- 1.3 การแปลคำบุพบท
- 1.4 การแปลคำปรากฏรวม
- 1.5 การแปลคำอุปสรรคและปัจจัย
- 1.6 การแปลศัพท์บัญญัติ

2. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำกริยานุเคราะห์ได้
- 2.2 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำสันธานได้
- 2.3 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำบุพบทได้
- 2.4 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำปรากฏรวมได้
- 2.5 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลคำอุปสรรคและปัจจัยได้
- 2.6 นักศึกษาสามารถวิเคราะห์และแปลศัพท์บัญญัติได้

3. วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

- 3.1 นักศึกษาแบ่งกลุ่มโดยใช้หลักการเข้ากลุ่มด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย กลุ่มละ 2-3 คน
- 3.2 กำหนดประเด็นปัญหาตามหัวข้อเนื้อหาประจำบทโดยแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย
- 3.3 นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่ได้รับจากฐานข้อมูลออนไลน์ หรือห้องสมุดประจำมหาวิทยาลัย
- 3.4 นักศึกษาในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบและสรุปจุดบันทึกเนื้อหาลงในสมุดหรือใบงาน
- 3.5 นักศึกษาแต่ละกลุ่มออกมาแสดงผลการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อเสนอหน้าชั้นเรียน
- 3.6 ผู้สอนบรรยายเสริม (สื่อประกอบ PowerPoint) ประเด็นที่ยังขาดไปหรือยังไม่ชัดเจน และสรุปเนื้อหาประจำบท และถามตอบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3.7 มอบหมายแบบฝึกหัดท้ายบท (การบ้านรายบุคคล) เพื่อทบทวนความเข้าใจของผู้เรียน

4. สื่อการเรียนการสอน

- 4.1 เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
- 4.2 PowerPoint slide ประกอบคำบรรยายเนื้อหาตามบท
- 4.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ Smart phone ที่ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต
- 4.4 แหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต

5. การวัดผลและการประเมินผล

- 5.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วมไม่สมบูรณ์ ได้แก่ การร่วมกันถามตอบ การนำเสนอเนื้อหา
หน้าชั้นเรียน และการศึกษาค้นคว้า
- 5.2 การถามตอบในชั่วโมงเรียน
- 5.3 การทำแบบฝึกหัดท้ายบท
- 5.4 การสรุปเนื้อหาเป็นใบงาน

บทที่ 5

การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในระดับคำ (2)

บทนำ

การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในระดับคำในกลุ่มที่เป็นคำกริยาช่วย คำสันธาน คำบุพบท คำปรากฏรวม คำอุปสรรค และคำที่เป็นศัพท์บัญญัติ เหล่านี้สร้างปัญหาให้กับนักแปลไม่น้อยเช่นกัน คำเหล่านี้ในบางบริบทจะมีคำแปลโดยเฉพาะเป็นของตนเอง หากนักแปลใช้วิธีการแปลอย่างอิสระอาจทำให้ได้ใจความไม่สอดคล้องกับความหมายตามต้นฉบับ ดังนั้น นักแปลจึงต้องมีความระมัดระวังและศึกษาคำแปลเฉพาะของกลุ่มคำเหล่านี้เพื่อให้ถอดความได้อย่างถูกต้อง

การแปลกริยานุเคราะห์

กริยานุเคราะห์ หรือกริยาช่วย เรียกว่า “auxiliary verb” ในภาษาอังกฤษจะผันไปตามกาล (tense) และเวลา (time) และเปลี่ยนรูปไปตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ หากจำแนกตามความหมาย แบ่งเป็น (1) กริยาหลัก (principle verb) เป็นคำกริยาที่ทำหน้าที่เป็นกริยาหลักในประโยค และ (2) กริยาช่วย (helping verb) เป็นคำกริยาที่ทำหน้าที่ช่วยกริยาหลัก เพื่อแสดงกาล (tense) วาจก (voice) หรือ ลักษณะการพูด (mood) บทบาทหน้าที่และตำแหน่งของคำกริยาในบริบทต่างๆ จะทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปด้วย (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 173)

สำหรับกริยาช่วยแม้จะมุ่งเน้นเพื่อทำหน้าที่ช่วยกริยาหลักแล้ว คำเหล่านี้เมื่ออยู่ในบางบริบทพบว่าจำเป็นต้องให้ความหมาย (แปล) เช่นกัน การแปลเป็นภาษาไทย นักแปลจึงต้องศึกษาบริบท โดยรอบให้ละเอียดเสียก่อนลงมือแปล เพื่อให้ถอดความเป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและสื่อความได้ตรงกับจุดประสงค์ในภาษาอังกฤษ

1. การแปลกริยานุเคราะห์ (auxiliary verb) verb to be (v.be) มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทยดังนี้

1.1 ทำหน้าที่เสมือนเป็นกริยาหลักในประโยค โดยจะมีคำนาม สรรพนาม หรือ คำคุณศัพท์อยู่ท้าย นิยมแปลว่า “เป็น” “อยู่” หรือ “คือ” ตัวอย่างเช่น

- a. He **is** my friend.
เขา**เป็น**เพื่อนของฉัน
- b. That book **is** on the table.
หนังสือเล่มนั้น**อยู่**บนโต๊ะ
- c. Rose **is** a symbol of love.
ดอกกุหลาบ**คือ**สัญลักษณ์แห่งความรัก

1.2 วางอยู่หน้าคำกริยาที่เติม -ing นิยมแปลว่า “กำลัง” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 108) ตัวอย่างเช่น

- a. He **is** speaking to me.
เขากำลังคุยกับฉัน
- b. She **is** walking in the garden.
เธอกำลังเดินอยู่ในสวน

1.3 วางอยู่หน้าคำกริยาที่เป็นกรรมกริยา (transitive verb) และอยู่ในรูป part participle (v.3) นิยมแปลว่า “ถูก” หรือ “ได้รับ” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 108) ตัวอย่างเช่น

- a. That tiger **was** killed last night by a huntsman.
เสือตัวนั้น**ถูก**ฆ่าเมื่อคืนโดยนักล่า
- b. Prime Minister of Thailand **is** invited to attend the OPEC conference at USA.

นายกรัฐมนตรีของไทย**ได้รับ**เชิญให้เข้าร่วมการประชุมโอเปคที่สหรัฐอเมริกา

1.4 วางอยู่หน้ากริยาที่เป็น infinitive with to ที่แสดงสภาวะ นิยมแปลว่า “จะ” หรือ “จะต้อง” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 108) ตัวอย่างเช่น

- a. She **is** to go Bangkok next week.
ฉัน**จะ**ไปกรุงเทพฯ สัปดาห์หน้า
- b. Suchart and Sinjai **are** to get married by this year.
สุชาติและสินใจ**จะต้อง**แต่งงานภายในปีนี้

1.5 วางอยู่หน้าคำว่า “about to” ที่ตามด้วย v. 1 นิยมแปลว่า “จะ” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 109) ตัวอย่างเช่น

- a. He **is** about to run his business next month.
เขา**จะ**ดำเนินธุรกิจตนเองเดือนหน้า
- b. I am about to learn English with you.
ฉัน**จะ**เรียนภาษาอังกฤษกับคุณ

1.6 เมื่อใช้ตามหลัง there (there+v.be) นิยมแปลว่า “มี” ตัวอย่างเช่น

- a. **There is** a cat in the cupboard.
มีแมวอยู่ในตู้กับข้าว
- b. **There are** three girls in this family.
มีหญิงสาวสามคนในครอบครัวนี้
- c. **There was** a lot of rain last year.
มีฝนตกชุกมากเมื่อปีที่แล้ว
- d. **There were** many flowers in the garden last week.
มีดอกไม้จำนวนมากในสวนเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว

2. การแปลกริยานุเคราะห์ (auxiliary verb) verb to have มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

2.1 ทำหน้าที่เสมือนเป็นกริยาหลักในประโยค นิยมแปลว่า “มี” “รับ” หรือ “รับประทาน” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 111-113) โดยให้ดูจากบริบทและสำนวนภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

- a. He **has** a big house.
เขา**มี**บ้านหลังใหญ่
- b. This dog **has** an owner.
สุนัขตัวนี้**มี**เจ้าของ
- c. I **had** a good news yesterday.
ฉัน**ได้รับ**ข่าวดีเมื่อวาน
- d. Did you **have** lunch? Yes, I **have** had.
คุณ**รับประทาน**มื้อเที่ยงหรือยัง ครับ, ผม**รับประทาน**แล้ว

2.2 วางอยู่หน้ากริยาที่อยู่ในรูป part participle (v.3) นิยมแปลว่า “ได้” หรือ “เคย”
ตัวอย่างเช่น

a. Decha **has** learnt Japanese for one year.

เดชาได้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นเวลา 1 ปี

b. I have been to Hawaii when I was 20.

ฉันเคยไปเกาะฮาวายตอนอายุ 20

2.3 วางอยู่หน้าคำกริยาที่เป็น “infinitive with to” หรือ ตามด้วย “got to” นิยมแปลว่า “จะต้อง” หรือ “จำเป็นต้อง” ตัวอย่างเช่น

a. He **has to** work hard for his family.

เขาจะต้องทำงานหนักเพื่อครอบครัว

b. Children **have to** get up early to go to school.

เด็กๆ จะต้องตื่นแต่เช้าเพื่อไปโรงเรียน

c. He **has got to** see the doctor.

เขาจำเป็นต้องไปหาหมอ

d. I **haven't got to** make the money from illegal jobs.

ฉันไม่จำเป็นต้องหาเงินจากงานที่ผิดกฎหมาย

2.4 วางอยู่หน้าคำนามแล้วตามด้วยกริยาที่เป็น base form (v.1) หรือ part participle (v.3) นิยมแปลว่า “ให้” หรือ “ทำให้” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 110–111) ตัวอย่างเช่น

a. The teacher **has** me do a homework every week.

ครูให้ผมทำการบ้านทุกสัปดาห์

b. Suda **has** Prenee buy a chocolate.

สุดาให้ปราณีซื้อช็อคโกแลตให้

c. You **have** me confused.

คุณทำให้ฉันสับสน

2.5 เมื่ออยู่คู่กับ “better” และ v.to have ที่อยู่ในรูปอดีต (had) นิยมแปลว่า “น่าจะ... ดีกว่า/มากกว่า” หรือ “ควรจะ... ดีกว่า/มากกว่า” (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 173) ตัวอย่างเช่น

a. I think I **had better** tell you now.

ฉันคิดว่าน่าจะบอกคุณตอนนี้ดีกว่า

b. It's getting dark. You **had better** go back home.

เริ่มจะมีมืดแล้ว คุณควรจะกลับบ้านดีกว่านะ

3. การแปลกริยานุเคราะห์ (auxiliary verb) verb to do มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

3.1 ทำหน้าที่เสมือนกริยาหลักในประโยค นิยมแปลว่า “ทำ” หรือแสดงการกระทำ บางอย่าง ตัวอย่างเช่น

- a. He **does** his homework in a weekend.
เขาทำการบ้านช่วงวันหยุด
- b. I **did** nothing today.
ฉันไม่ทำอะไรเลยวันนี้
- c. He **does** his work diligently.
เขาทำงานอย่างขยันขันแข็ง
- d. I **do** the ironing in the evening.
ฉันรีดผ้าในตอนเย็น
- e. She **does** the dishes after meal.
หล่อนล้างจานหลังอาหาร

3.2 วางอยู่หน้ากริยาที่เป็น base form (v.1) เป็นการเน้นย้ำความสำคัญเป็นพิเศษ นิยมแปลว่า “จริงๆ” ตัวอย่างเช่น

- a. I **do** love you.
ผมรักคุณ**จริงๆ**
- b. She **does** clean her room every evening.
เธอทำความสะอาดห้องทุกๆ เย็น**จริงๆ**
- c. I **do** not cheat you.
ผมไม่ได้หลอกคุณ**จริงๆ**
- d. He **does** work hard.
เขาทำงานหนัก**จริงๆ**

3.3 วางอยู่ต้นประโยคและหน้าประธาน เป็นประโยคคำถาม นิยมแปลว่า “ใช่ไหม” “ได้หรือเปล่า” หรือ “หรือเปล่า” และเป็นประโยคบอกเล่าตอบรับ นิยมแปลว่า “ใช่” หรือ “ได้” เป็นประโยคบอกเล่าปฏิเสธ นิยมแปลว่า “ไม่ใช่” หรือ “ไม่ได้” ตัวอย่างเช่น

- a. **Does** she come from Japan? เธอมาจากญี่ปุ่น**ใช่ไหม**
Yes, she **does**. **ใช่** No, she **doesn't**. **ไม่ใช่**

- b. Do you speak Chinese? คุณพูดภาษาจีน**ได้หรือเปล่า**
Yes, I **do.** **ได้** No, I **don't.** **ไม่ได้**
- c. **Do you love me?** คุณรักผม**หรือเปล่า**
Yes, I **do.** **ใช่** No, I **don't.** **ไม่ใช่**

4. การแปลกริยานุเคราะห์ (auxiliary verb) Modal verb เป็นกลุ่มคำกริยาที่ใจความบอกความเป็นไปได้ ความเป็นอนาคต แสดงความรู้สึกและความสุภาพของภาษา ได้แก่

4.1 will/would มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

4.1.1 โดยทั่วไปนิยมแปลว่า “จะ” ตัวอย่างเช่น

- a. I **will** not go to school tomorrow.
ฉัน**จะ**ไม่ไปโรงเรียนพรุ่งนี้
- b. **Would** you like to have some coffee?
คุณต้องการ**จะ**รับกาแฟไหมครับ
- c. **Would** you mind if I smoke here?
คุณ**จะ**รังเกียจไหมถ้าฉันสูบบุหรี่ตรงนี้

4.1.2 เมื่อ would อยู่คู่กับ “better” “rather (+than)” ที่อยู่ในประโยคเชิงแนะนำ นิยมแปลว่า “น่าจะ...ดีกว่า/มากกว่า” “ควรจะ...ดีกว่า/มากกว่า” หรือ “สมควรใจที่จะ...ดีกว่า/มากกว่า” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 122) ตัวอย่างเช่น

- a. You **would better** listen to your father.
คุณ**ควรจะ**ฟังพ่อของคุณ**ดีกว่า**
- b. I **would rather** sleep **than** work.
ฉัน**น่าจะ**นอน**มากกว่า**มานั่งทำงาน
- c. You **would rather** go home with him.
คุณ**น่าจะ**กลับบ้านกับเขา**มากกว่า**

4.1.3 เมื่อ would อยู่คู่กับ “better” “like” หรือ “prefer (+rather than)” ที่อยู่ในประโยคเชิงแสดงความรู้สึก นิยมแปลว่า “ชอบ...(มากกว่า)” หรือ “อยากจะ/ต้องการจะ...(มากกว่า)” ตัวอย่างเช่น

- a. She **would rather** that you didn't drive.
หล่อน**ไม่**อยากให้คุณขับรถ

- b. I **would rather** drive.
ฉันชอบขับรถมากกว่า
- c. I **would like** to be football player.
ผมอยากจะเป็นนักฟุตบอล
- d. **Would you like** some more rice?
คุณอยากจะได้ข้าวอีกหน่อยไหม
- e. **Would you prefer** tea or coffee?
คุณอยากจะทำชาหรือกาแฟครับ
- f. She **would prefer** to stay alone **rather than** stay with you.
เธออยากอยู่คนเดียวมากกว่าที่จะอยู่กับคุณ

4.2 shall/should บอกความเป็นไปได้ แสดงความสุภาพหรือการแนะนำ โดยทั่วไป shall แปลว่า “จะ” และ should แปลว่า “ควร” หรือ “น่าจะ” ตัวอย่างเช่น

- a. I **shall** pass the exam.
ฉันจะต้องสอบผ่านแน่ๆ
- b. **Shall** I phone you this evening?
จะให้ฉันโทรศัพท์หาคุณเย็นนี้ไหม
- c. If you work harder, you **shall** succeed in your life.
ถ้าคุณทำงานให้หนักขึ้น คุณก็น่าจะประสบความสำเร็จในชีวิต
- d. I think you **should** stop smoking.
ฉันว่าคุณควรเลิกสูบบุหรี่นะ
- e. I think we **should** learn other language.
ฉันว่าเราควรเรียนภาษาอื่นๆ ด้วยนะ

4.3 can/could มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

4.3.1 ประโยคบริบทที่แสดงการรับรู้ ความสามารถ นิยมแปลว่า “สามารถ”

ตัวอย่างเช่น

- a. I **can** see the ghost at night.
ผมสามารถมองเห็นผีในเวลากลางคืน
- b. He **can** sleep all day and night.
เขาสามารถนอนได้ทั้งวันทั้งคืน (24 ชม.)

c. She **could** speak Chinese when she was twelve.

เธอ**สามารถ**พูดภาษาจีนได้ตอนอายุ 12 ขวบ

4.3.2 ใช้เป็นประโยคขอร้อง ขออนุญาต ยื่นข้อเสนอ หรือขอร้อง อาจแปลว่า “ขอ” หรือ “ช่วย” ตัวอย่างเช่น

a. **Could** I go in your house?

ขอเข้าไปในบ้านคุณได้ไหม

b. **Can** I see you tomorrow?

ขอพบคุณพรุ่งนี้ได้ไหม

c. **Could** you turn off the light please?

ช่วยปิดไฟหน่อยได้ไหม

d. **Could** you help me to translate this sentence into Thai?

ช่วยแปลประโยคนี้เป็นภาษาไทยได้ไหม

4.3.4 ในประโยคที่แสดงถึงความเป็นไปได้ นิยมแปลว่า “อาจ” หรือ “ควร”
ตัวอย่างเช่น

a. This **can** be the answer, I think.

ฉันคิดว่า นี่**อาจ**เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

b. It **can** be very cold in winter.

อาจหนาวมากในช่วงหน้าหนาว

c. It's ten o'clock. She **could** have arrived now.

นี้ก็สิบโมงแล้ว หล่อน**อาจ**เดินทางมาถึงแล้วตอนนี้

d. You **cannot** be serious.

คุณ**ไม่ควร**เครียด

4.4 may/might มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

4.4.1 ประโยคที่แสดงปรารถนา ความหวัง การอวยพร การขออนุญาต นิยมแปลว่า “ขอ” ตัวอย่างเช่น

a. **May** I free from suffering?

ขอให้ข้าพเจ้าปราศจากความทุกข์ (พ้นทุกข์)

b. **May** she be happy for new life?

ขอให้เธอมีความสุขกับชีวิตใหม่

c. **May** you have much success in your business?

ขอให้คุณประสบความสำเร็จในธุรกิจยิ่งๆ ขึ้นไป

d. **May** I use your cell phone?

ขอใช้โทรศัพท์หน่อยได้ไหม

4.4.2 ประโยคแสดงความมุ่งหมาย (purpose) และอยู่หลัง so that หรือ in order that นิยมแปลว่า “จะ” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 125) ตัวอย่างเช่น

a. He studies hard so that he **may** get the first rank in his class.

เขาเรียนอย่างหนัก เพื่อว่าเขาจะได้ที่หนึ่งในห้อง

b. She works hard in order that she **may** promote higher.

เธอทำงานอย่างหนักเพื่อว่าจะได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

4.4.3 ประโยคแสดงความสงสัย ความไม่แน่ใจ หรือความเป็นไปได้ นิยมแปลว่า “อาจ” หรือ “อาจจะ” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 126) ตัวอย่างเช่น

a. I **may** go to see you tomorrow.

ผมอาจไปหาคุณพรุ่งนี้

b. He **may** come back to home this evening.

หล่อนอาจกลับมาบ้านเย็นนี้

c. It **may** rain today.

วันนี้ฝนอาจจะตก

d. Your dream **may** come true in one day.

สักวัน ความฝันของคุณอาจจะเป็นจริงก็ได้

4.5 มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

4.5.1 โดยทั่วไปนิยมแปลว่า “ต้อง” หรือ “จะต้อง” ตัวอย่างเช่น

a. Driving for safety, everyone **must** obey the traffic laws.

เพื่อความปลอดภัยในการขับขี่ ทุกคน**จะต้อง**ปฏิบัติตามกฎ

b. You **must** stop eating junk food.

คุณ**ต้อง**หยุดกินอาหารที่ไม่มีประโยชน์

c. The students **must** wear uniform in the school.

นักเรียน**ต้อง**ใส่เครื่องแบบในโรงเรียน

จรรยาจร

4.5.2 ในประโยคแสดงเหตุการณ์หรือการกระทำที่ผู้พูดไม่ต้องการให้เกิดขึ้น
นิยมแปลว่า “เป็นต้อง” (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 127) ตัวอย่างเช่น

- a. Whenever I go to see him, he **must** be absent.
ทุกครั้งที่ผมไปหาเขา เขา**เป็นต้อง**ไม่อยู่สักครั้ง
- b. Just when the teacher ask me, I **must** be quite.
ทันทีที่ครูถามผม ผม**เป็นต้อง**เงียบ

4.6 ought to โดยทั่วไปนิยมแปลว่า “ควรจะ” ตัวอย่างเช่น

- a. You **ought to** do your homework well in advance.
คุณ**ควร**จะทำการบ้านให้ดี
- b. He **ought to** get a winner in math competition.
เขา**ควร**จะได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันคณิตศาสตร์
- c. They **ought not to** smoke in public places.
พวกเขา**ไม่ควร**จะสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ

4.7 need มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

4.7.1 เมื่อทำหน้าที่เสมือนกริยาแท้ และตามด้วยคำกริยา “infinity with to”
นิยมแปลว่า “ต้อง” หรือ “จำเป็นต้อง” ตัวอย่างเช่น

- a. Human beings **need to** learn to survive.
มนุษย์**จำเป็นต้อง**เรียนรู้เพื่อการอยู่รอด
- b. We don't **need to** talk about this now
พวกเรา**ไม่จำเป็นต้อง**พูดเรื่องนี้ตอนนี้
- c. He **needs to** see a dentist tomorrow.
เขา**ต้อง**ไปพบทันตแพทย์พรุ่งนี้
- d. I **need to** know, who killed my cat.
ฉัน**ต้อง**รู้ว่าใครฆ่าแมวฉัน

4.7.2 เมื่อทำหน้าที่เป็นกริยาช่วย นิยมแปลว่า “ต้องการ” “ประสงค์” หรือ
“อยาก” ตัวอย่างเช่น

- a. We **need** your help.
พวกเรา**ต้องการ**ให้คุณช่วย หรือ พวกเรา**อยาก**ให้คุณช่วย
- b. Children **need** their parents to show they care.
เด็กๆ **ต้องการ**ให้พ่อแม่เอาใจใส่

- c. He **needs** a little money to buy a new car.
เขา**ต้องการ**เงินอีกนิดหน่อยเพื่อซื้อรถคันใหม่

4.8 dare นิยมแปลว่า “กล้า” หรือ “ทำ” ตัวอย่างเช่น

- a. How **dare** you say that he is a bad person?
คุณ**กล้า**พูดว่าเขาเป็นคนเลวได้อย่างไร
- b. A story he **dare** not write down.
เรื่องราวที่เขา**ไม่กล้า**เขียนลงไป
- c. This is a very spicy soup. I **dare** you to have it.
แกงนี้เผ็ดมากนะ ฉัน**ทำให้**คุณลองดู
- d. He **dares** me to fight with lion.
เขา**ท้า**ฉันให้สู้กับสิงโต

4.9 used to มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทย ดังนี้

4.9.1 เมื่อตามหลังประธาน นิยมแปลว่า “เคย” ตัวอย่างเช่น

- a. I **used to** go to abroad.
ฉัน**เคย**เดินทางไปต่างประเทศ
- b. She **never used to** have a boyfriend.
หล่อน**ไม่เคย**มีคนรัก
- c. Did you **used to** drive a car?
คุณ**เคย**ขับรถหรือเปล่า

4.9.2 เมื่อตามหลัง is, am, are, get หรือ become และอยู่หน้า v.ing หรือ noun นิยมแปลว่า “เคยชิน” หรือ “คุ้นเคย” ตัวอย่างเช่น

- a. I **am used to** getting up early.
ผม**เคยชิน**กับการตื่นแต่เช้า
- b. He **is used to** eating spicy food.
เขา**คุ้นเคย**กับการทานอาหารเผ็ด
- c. They **get used to** the people here.
พวกเขา**คุ้นเคย**กับผู้คนแถบนี้
- d. He **becomes used to** working with team.
เขาเป็นคน**คุ้นเคย**กับการทำงานเป็นทีม

สรุปได้ว่า การแปลคำกริยาในกลุ่มกริยาช่วย เช่น verb to be, verb to have, verb to do และ modal verb คำกริยาเหล่านี้จะมีคำแปลเฉพาะที่ต่างกันออกไปตามหน้าที่และตำแหน่งที่วางอยู่ การแปลจึงต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ที่กล่าวมา

การแปลสันธาน

คำสันธาน เรียกว่า “conjunction” เป็นคำซึ่งทำหน้าที่เชื่อมคำ กลุ่มคำ หรือประโยคให้เป็นประโยคเดียวกัน (สำราญ คำยิ่ง, 2557 : 217-226) หลายคำจะมีสำนวนการแปลเป็นภาษาไทยแบบเฉพาะตัวได้หลากหลาย ควรดูบริบทในประโยคโดยรอบอย่างละเอียดก่อนแปลจะทำให้แปลไม่ผิดความหมาย

1. การแปลคำสันธานกลุ่ม “and type” คือ คำที่มีความหมายคล้าย “and” และเป็นการเชื่อมเนื้อความให้มีความต่อเนื่องกัน ดังนี้

1.1 ...both...and... นิยมแปลว่า “ทั้ง...และ...” หรือ “ทั้ง...และยัง...อีกด้วย” ตัวอย่างเช่น

a. Both man **and** woman are gender equality.

ทั้งชายและหญิงเป็นเพศที่เท่าเทียมกัน

b. Yupa was **both** listened **and** asked to the teacher.

ยูภาทั้งฟังและยังถามครูอีกด้วย

1.2. not only...but also นิยมแปลว่า “ไม่เพียงแต่...ยัง...อีกด้วย” ตัวอย่างเช่น

a. Man and woman are **not only** equal in gender **but also** in rights.

ชายและหญิงไม่เพียงแต่เป็นเพศเท่าเทียมกันยังมีสิทธิเท่าเทียมกัน

อีกด้วย

b. Yupa was **not only** listened **but also** asked to the teacher.

ยูภาไม่เพียงแต่ฟังยังถามครูอีกด้วย

1.3 no less...than หรือ no less than นิยมแปลว่า “ไม่เท่ากัน แต่ยัง...อีกด้วย” “ไม่ยิ่งหย่อน...ไปกว่า” หรือ “ไม่น้อยกว่า” ตัวอย่างเช่น

a. Man and woman are **no less** equal in gender **than** in rights.

ชายและหญิงมีความเท่าเทียมเรื่องเพศไม่น้อยไปกว่าเรื่องสิทธิ

b. There are **no less than** one thousand students in this school.

มีนักเรียนไม่น้อยไปกว่าพันในโรงเรียนนี้

1.4. as well as นิยมแปลว่า “และ” หรือ “เช่นเดียวกับ” ตัวอย่างเช่น

- a. Man and woman are equal in gender **as well as** in rights.
ชายและหญิงมีความเท่าเทียมเรื่องเพศ**เช่นเดียวกับ/และ**เรื่องสิทธิ
- b. Yupa was listened **as well as** asked to the teacher.
ยูภาฟัง**และ**ถามครู

1.5 and...too นิยมแปลว่า “และยัง...อีกด้วย” ตัวอย่างเช่น

- a. Man and woman are equal in gender **and** in rights **too**.
ชายและหญิงมีความเท่าเทียมเรื่องเพศ**และยังมี**เรื่องสิทธิ**อีกด้วย**
- b. Yupa was listened **and** asked to the teacher **too**.
ยูภาฟัง**และยัง**ถามครู**อีกด้วย**

1.6 and also... นิยมแปลว่า “และแถมยัง...อีกด้วย” หรือ “และนอกจากนี้ยังมี”
ตัวอย่างเช่น

- a. He is a teacher **and also** an artist.
เขาเป็นครู**และแถมยัง**เป็นจิตรกร**อีกด้วย**
- b. She has a dog **and also** a cat.
หล่อนมีสุนัขตัวหนึ่ง **และนอกจากนี้ยังมี**แมวตัวหนึ่ง**อีกด้วย**

1.7 not...nor และ and not นิยมแปลว่า “ไม่...และไม่..” หรือ “และก็ไม่...” ตัวอย่างเช่น

- a. He is **not** a coward **nor** a fool.
เขาไม่ใช่คนขี้ขลาด**และก็ไม่**ใช่คนโง่
- b. He is not a coward **and not** a fool.
เขาไม่ใช่คนขี้ขลาด**และก็ไม่**ใช่คนโง่
- c. She is **not** beauty **nor** ugly.
หล่อนไม่ใช่คนสวย**และก็ไม่**ใช่ขี้เหร่
- d. She is **not** beauty **and not** ugly.
หล่อนไม่ใช่คนสวย**และก็ไม่**ใช่ขี้เหร่

1.8 What's more, furthermore, moreover, likewise, again นิยมแปลว่า “ยิ่งไปกว่า...
นั้น” “ยิ่งกว่านั้น ยัง...อีกด้วย” หรือ “นอกจากนี้ยัง...” ตัวอย่างเช่น

- a. She has a dog and a cat, **what's more**, she has a parrot.
- b. She has a dog and a cat, **furthermore**, she has a parrot.
- c. She has a dog and a cat, **moreover**, she has a parrot.
- d. She has a dog and a cat, **likewise**, she has a parrot.

- f. She has a dog and a cat, **again**, she has a parrot.
- g. She has a dog and a cat, **besides**, she has a parrot.

หล่อนมีสุนัขตัวหนึ่งและแมวตัวหนึ่ง **ยิ่งไปกว่านั้น**ยังมีนกแก้วตัว

หนึ่ง**อีกด้วย** หรือ

หล่อนมีสุนัขตัวหนึ่งและแมวตัวหนึ่ง **นอกจากนี้**ยังมีนกแก้วอีกตัว

หนึ่ง

2. การแปลคำสันธานกลุ่ม “But-type” ที่มีความหมายคล้าย “but” เป็นการเชื่อมเนื้อความที่ยึดแย้งกันหรือตรงข้ามกัน ดังนี้

2.1 but นิยมแปลว่า “แต่” “ยกเว้น” “นอกจาก” “กับ” หรือ “แม้แต่น้อย” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

- a. He is nothing, **but** a loser.
เขาไม่ต่างอะไรกับคนขี้แพ้
- b. I want nobody, **but** you.
ฉันไม่ต้องการใคร**นอกจาก**คุณ
- c. John and other come, **but** Sara.
จอห์นและคนอื่นๆ**ยกเว้น**ซารา
- d. She's anything, **but** arrogant.
หล่อนไม่ได้เป็นคนหยิ่งผยองเลย**แม้แต่น้อย**
(หล่อนไม่ใช่คนหยิ่งผยอง)

2.2 yet, still, for all that นิยมแปลว่า “แม้กระนั้น” “แต่กระนั้น” หรือ “แต่ว่า” ตัวอย่างเช่น

- a. I worked hard, **yet** I did not succeed.
- b. I worked hard, **still** I did not succeed.
- c. I worked hard, **for all that** I did not succeed.
ฉันทำงานหนัก **แต่กระนั้น**ก็ไม่ประสบความสำเร็จ

2.3 whereas และ while นิยมแปลว่า “แต่ว่า” “ในขณะที่” หรือ “ส่วน” ตัวอย่างเช่น

a. My dad came back yesterday, **whereas** my mom will come tomorrow.

พ่อฉันกลับมาเมื่อวาน**ส่วน**แม่จะกลับพรุ่งนี้

- b. This book costs 50 bath, **while** that one costs 60.

หนังสือเล่มนี้ราคา 50 บาท ในขณะที่เล่มนั้นราคา 60

2.4 however นิยมแปลว่า “อย่างไรก็ตาม” หรือ “แม้กระนั้น” ตัวอย่างเช่น

- a. This is one possible solution to the problem, **however**, there are others.

นี่เป็นวิธีหนึ่งในการแก้ปัญหา **อย่างไรก็ตาม** ยังมีวิธีอื่นๆ อีก

- b. Sorn loved singing, **however**, no one wanted to listen to him.

ศรชอบร้องเพลง **แม้กระนั้น** ไม่มีใครอยากฟังเขา

2.5 nevertheless และ on the other hand นิยมแปลว่า “ตรงกันข้าม” “ในทางกลับกัน” “แต่ว่า” หรือ “แม้กระนั้น” ตัวอย่างเช่น

- a. He was very tired; **nevertheless**, he kept on walking.

เขาเหนื่อยมาก **แม้กระนั้น** เขายังคงเดินต่อไป

- b. She loves me so much; **on the other hand**, she never called me

honey.

หล่อนรักผมมาก **ในทางกลับกัน** หล่อนไม่เคยเรียกผมว่า “ที่รัก”

3. การแปลคำสันธานกลุ่ม “Or-type” ที่มีความหมายคล้าย or เป็นการเชื่อมเนื้อความสำหรับเป็นทางเลือก ดังนี้

3.1 or else และ otherwise นิยมแปลว่า “หรือมิฉะนั้น” หรือ “มิฉะนั้น” ตัวอย่างเช่น

- a. We should save oil, **or else** there won't be any left in the world.

พวกเราควรประหยัดน้ำมัน **มิฉะนั้น** จะไม่มีน้ำมันเหลือบนโลกนี้

- b. Hurry up **or else** you'll be late.

รีบหน่อย **มิฉะนั้น** คุณจะสายนะ

- c. Sometimes you need to look back, **otherwise** you will never know

what you have lost.

บางครั้งคุณต้องมองย้อนไปบ้าง **มิฉะนั้น** คุณจะไมรู้ว่าพลาดอะไรไปบ้าง

- d. Walk slowly on the ice, **otherwise** you'll fall.

เดินบนน้ำแข็งเบาๆ **มิฉะนั้น** คุณจะตกลงไป

3.2 neither...nor นิยมแปลว่า “ไม่(ทั้ง)...และ...” ตัวอย่างเช่น

- a. My mom can **neither** read **nor** write English.
แม่ฉัน**ไม่**สามารถอ่าน**และ**เขียนภาษาอังกฤษได้
- b. I can use **neither** this computer **nor** the other one.
ผม**ไม่**สามารถใช้คอมพิวเตอร์เครื่องนี้**และ**เครื่องอื่น

3.3 either...or นิยมแปลว่า “ไม่...ก็...” ตัวอย่างเช่น

a. **Either** Pranee **or** Somphong write the first financial statement of quarter report.

ไม่คุณปราณี**ก็**คุณสมพงศ์ที่เขียนรายงานงบการเงินในของไตรมาสที่ 1

- b. When I go to the restaurant, eat **either** fish **or** roast chicken.
เมื่อฉันไปร้านอาหาร**ไม่**ปลาก็ไก่ย่างที่ฉันกิน

4. การแปลคำสันธานกลุ่ม “So-type” ที่มีความหมายคล้าย So เป็นการเชื่อมเนื้อความที่แสดงเหตุผลซึ่งกันและกัน ดังนี้

4.1 so นิยมแปลว่า “เพื่อ” “ถ้า” และ “ดังนั้น” ตัวอย่างเช่น

- a. Please turn on the lights **so** that we can see.
ช่วยเปิดไฟหน่อย **เพื่อ**เราจะได้มองเห็น
- b. I've lost my cell phone yesterday, **so** I can't call you.
ผมทำโทรศัพท์หายเมื่อวาน **ดังนั้น**ผมไม่สามารถโทรหาคุณได้.

4.2 therefore, consequently, accordingly นิยมแปลว่า “ดังนั้น” ตัวอย่างเช่น

- a. He was tired; **therefore**, he went directly to bed.
เขาเหนื่อย **ดังนั้น**เขาจึงรีบเข้านอน
- b. Sunee was sick; **consequently**, she didn't come to school.
สุนีย์ป่วย **ดังนั้น**เธอจึงไม่มาโรงเรียน
- c. I am broke for this month; **accordingly**, I cannot pay my debt.
ฉันถึงแตกเดือนนี้ **ดังนั้น**ฉันจึงไม่สามารถจ่ายหนี้ได้

5. การแปลคำอนุสันธาน หรือ “subordinate conjunction” เพื่อเชื่อมประโยคใจความรองให้เข้ากับประโยคใจความหลัก กลุ่มคำที่นิยมใช้กันมาก ดังนี้

5.1 for โดยทั่วไปนิยมแปลว่า “เพื่อ” เมื่อนำมาเชื่อมประโยคที่เป็นเหตุเป็นผลกัน นิยมแปลว่า “เพราะ” ตัวอย่างเช่น

- a. He went into the tomb, **for** the gate was open.
เขาเข้าไปในสุสาน **เพราะ**ประตูเปิดอยู่
- b. Wirat didn't go to school, **for** his mother got sick.
วิรัตน์ไม่ไปโรงเรียน **เพราะ**แม่ของเขาไม่สบาย

5.2 unless นิยมแปลว่า “ถ้า.....ไม่”, “เว้นแต่ว่า” หรือ “นอกจาก” ตัวอย่างเช่น

- a. He will not go **unless** she goes.
ถ้าหล่อนไม่ไปเขาก็จะไม่ไป
- b. You can't get a job **unless** you've got the experience.
คุณจะไม่ไ้ทำงาน **เว้นแต่ว่า**คุณมีประสบการณ์

5.3 after นิยมแปลว่า “หลังจาก” “ทีหลัง” “ภายหลัง” หรือ “นับแต่” ตัวอย่างเช่น

- a. She was deeply saddened **after** her father passed away last week.
หล่อนเสียใจเป็นอย่างมาก**หลังจาก**บิดาของเสียชีวิตเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว
- b. I did not go to that old house **after** someone has been murdered.
ผมไม่ไปบ้านเก่าหลังนั้นอีกเลย **นับแต่**มีคนถูกฆาตกรรม

5.4 because นิยมแปลว่า “เพราะว่า” “ด้วยว่า” “เป็นเพราะ” “เหตุเพราะ” “เพราะเหตุว่า” “ก็ต่อเมื่อ” “ก็เพราะว่า” “เนื่องจากว่า” หรือ “โดยเหตุ” ตัวอย่างเช่น

- a. she'll do it, **because** she has no choice.
เธอจะทำเอง **เพราะเหตุว่า**เธอไม่มีทางเลือก
- b. I didn't go out **because** I had no money.
ฉันไม่ออกไปข้างนอก **เนื่องจากว่า**ไม่มีเงิน

5.5 if นิยมแปลว่า “ถ้า” “หาก” “หากว่า” “เผื่อว่า” “ถ้าหาก” หรือ “ในกรณีที่”
ตัวอย่างเช่น

- a. I'm sorry **if** I'm annoying you.
ผมขอโทษ**ถ้าหาก**ทำให้คุณรำคาญ
- b. What would you do **if** there was an accident?
คุณจะทำอย่างไร**ในกรณีที่**มีอุบัติเหตุ

5.6 although นิยมแปลว่า “แม้ว่า” “แม้” หรือ “ถึงแม้ว่า” ตัวอย่างเช่น

a. She's very happy to be married **although** the date has not yet been set.

เธอมีความสุขมากที่จะได้แต่งงาน **ถึงแม้ว่า**ยังไม่ได้กำหนดฤกษ์

b. It's hard enough **although** the pay is good.

มันหนักเกินไป **แม้ว่า**จะให้ค่าตอบแทนดี

5.7 before นิยมแปลว่า “ก่อน” หรือ “ก่อนที่” ตัวอย่างเช่น

a. Clean the room **before** they come.

ทำความสะอาดห้อง**ก่อนที่**พวกเขาจะมา

b. He went to the sea **before** he went abroad.

เขาไปทะเล**ก่อน**ไปต่างประเทศ

5.8 since นิยมแปลว่า “เนื่องจาก” “เนื่องด้วย” “โดยเหตุที่” “ก็ต่อเมื่อ” “ตั้งแต่” และ “นับแต่” ตัวอย่างเช่น

a. I haven't done that **since** I was a child.

ผมไม่ได้ทำ **ตั้งแต่**ฉันยังเป็นเด็ก

b. It's four years since he was elected.

เป็นเวลา 4 ปีแล้ว **นับแต่**เขาได้รับการเลือกตั้ง

5.9 that นิยมแปลว่า “ที่” “ว่า” “ซึ่ง” “เพราะนั้น” หรือ “กระนั้น” ตัวอย่างเช่น

a. Hold it up so that everyone can see it.

ชูมันขึ้น **เพราะนั้น**จะทำให้ทุกคนมองเห็น

b. They were paid on the same day **that** they did the work

พวกเขาได้รับเงินในวันเดียวกับ**ที่**พวกเขาทำงาน

5.10 until นิยมแปลว่า “จนกระทั่ง” “จนกว่า” “ตราบ” “จวบจนกระทั่ง” หรือ “ต่อเมื่อ” ตัวอย่างเช่น

a. He was working good **until** he was injured.

เขาทำงานดีมาก **จนกระทั่ง**เขาได้รับบาดเจ็บ

b. She will not have dinner **until** her son returns.

เธอจะไม่ทานมื้อค่ำ **จนกว่า**ลูกชายเธอจะกลับมา

c. I will love you **until** the day I die.

ฉันจะรักเธอ **ตราบ**จนสิ้นลม

5.11 when นิยมแปลว่า “เมื่อ” “ในขณะที่” “ก็ต่อเมื่อ” หรือ “ตอนที่” ตัวอย่างเช่น

a. He was very impatient when he was kept waiting his friend for an hour.

เขาหงุดหงิดมาก **ในขณะที่** เฝ้ารอเพื่อนเป็นชั่วโมง

b. They shared a room **when** they were on tour.

พวกเราพักร่วมกัน **ตอนที่** ออกไปท่องเที่ยว.

5.12 as soon as นิยมแปลว่า “ทันทีที่” ตัวอย่างเช่น

a. You will get the results later this year **as soon as** they are available.

คุณจะได้รับผลหลังจากปีนี้ **ทันทีที่** ประกาศ

b. Send me an email **as soon as** you have the research proposal.

ช่วยจดหมายมาหาฉัน **ทันทีที่** คุณมีโครงร่างวิจัย

5.13 lest นิยมแปลว่า “เพื่อที่จะไม่” “เพื่อว่า” หรือ “เผื่อว่า...จะไม่” ตัวอย่างเช่น

a. He held her hand **lest** she should fall.

เขาจับมือหล่อนไว้ **เผื่อว่า** หล่อนจะได้ไม่ล้ม

b. My grandma walk carefully **lest** she should stumble.

คุณยายเดินอย่างระมัดระวัง **เพื่อที่จะไม่** สะดุดล้ม

สรุปได้ว่า การแปลคำสันธานในแต่ละกลุ่มนักแปลต้องอาศัยคำแปลเฉพาะที่นิยมแปลกัน เพื่อให้มีใจความที่ถูกต้องและเป็นทางการ ได้สำนวนสอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย

การแปลคำบุพบท

คำบุพบท หรือ “preposition” เป็นกลุ่มคำที่ใช้เพื่อแสดงความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน ระหว่างนามหรือสรรพนามกับคำอื่นๆ ในประโยคอย่างไร (เลิต เกษรคำ, 2551 : 442) ในหลายๆ คำอาจมีคำแปลที่สามารถยืดหยุ่นไปตามสำนวนในภาษาไทย ดังนี้

1. at ใช้บอกเวลาจุดใดจุดหนึ่งโดยเฉพาะที่ไม่มีความยาวของเวลา เช่น วินาที นาที ชั่วโมง กลางวัน กลางคืน นิยมแปลว่า “ณ เวลา” “เวลา” หรือ “ใน” เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

a. She gets up **at** five o'clock every day.

เธอตื่นนอน**เวลา**ตีห้าทุกวัน

b. He fell in love with her **at once**.

เขาตกหลุมรักหล่อน**ในทันที**

และหากใช้บอกสถานที่นิยมแปลว่า “ที่” ตัวอย่างเช่น

c. She is **at** home alone.

เธออยู่ที่บ้านคนเดียว

2. in ใช้กับเวลาที่เป็นเดือน ปี ฤดูกาล นิยมแปลว่า “ใน” ตัวอย่างเช่น

a. I will finish this project **in** a year.

ผมจะทำโครงการนี้ให้เสร็จ**ใน**หนึ่งปี

b. He will see you **at** this evening.

เขาจะไปพบคุณ**ใน**เย็นนี้

ใช้บอกสถานที่ นิยมแปลว่า “ที่” “ใน” หรือ “บน” ตัวอย่างเช่น

c. My hometown is **in** Tak Province.

บ้านเกิดผมอยู่ที่จังหวัดตาก

d. There are many passengers **in** this bus.

มีผู้โดยสารหลายคน**ใน**รถโดยสารนี้

e. She is sleeping **in** the bed.

เธอกำลังหลับอยู่**บน**เตียง (แปลโดยถือเอาสำนวนไทย)

3. on ใช้บอกวันที่ วันของสัปดาห์ วันสำคัญ วันนักชดถุภษ นิยมแปลว่า “ใน”

ตัวอย่างเช่น

a. Can you come **on** Sunday?

คุณมา**ในวัน**อาทิตย์ได้ไหม

b. Thai people will celebrate their New Year **on** Songkran Day.

คนไทยจะฉลองปีใหม่**ในวัน**สงกรานต์

ใช้บอกสถานที่ นิยมแปลว่า “ที่” ตัวอย่างเช่น

c. He is waiting for the train **on** Platform 2.

เขากำลังรอรถไฟ**ที่**ชานชาลาที่ 2

ใช้บอกทิศทาง นิยมแปลว่า “ทาง” ตัวอย่างเช่น

d. The post office is **on** your left hand.

ไปรษณีย์อยู่**ทาง**ซ้ายมือ

ใช้บอกตำแหน่งของบางสิ่งบางอย่าง นิยมแปลว่า “บน” ตัวอย่างเช่น

f. There is something **on** the ceiling.

มีบางอย่างอยู่บนเพดาน

4. **since** ใช้บอกจุดเริ่มต้นของเวลาเท่านั้น นิยมแปลว่า “ตั้งแต่” ตัวอย่างเช่น

a. I haven't heard from her **since** the accident.

ผมไม่ทราบข่าวจากเธอเลย **ตั้งแต่** เกิดอุบัติเหตุ

b. He always regrets **since** his farther died.

เขาเศร้าตลอดเวลา **ตั้งแต่** บิดาเขาเสียชีวิต

5. **before** ใช้บอกช่วงเวลาที่ยังไม่มาถึงได้ทุกช่วงเวลา วัน เดือน ปี นิยมแปลว่า “ก่อน”
ตัวอย่างเช่น

a. You have to arrive at the airport **before** ten o'clock.

คุณต้องเดินทางไปถึงสนามบิน **ก่อน** สิบนาฬิกา

b. The accident happened **before** afternoon.

เกิดอุบัติเหตุขึ้น **ก่อน** บ่าย

6. **after** ใช้บอกจุดของเวลาที่เกิดขึ้นแล้ว ได้ทุกช่วงเวลา วัน เดือน ปี นิยมแปลว่า
“หลัง” ตัวอย่างเช่น

a. Don't call me up **after** ten o'clock.

อย่าโทรหาฉัน **หลัง** สิบโมงแล้ว

b. I saw my home-town again only **after** five years.

ฉันไปเยี่ยมบ้านเกิดอีกครั้งหนึ่ง **หลังจาก** ผ่านไป 5 ปี

7. **by** ใช้บอกการกระทำนั้นว่าจะเกิดขึ้นเมื่อถึงเวลาดังกล่าว ซึ่งไม่มีความต่อเนื่อง นิยม
แปลว่า “เมื่อถึง” “ใกล้ๆ” ตัวอย่างเช่น

a. He have got to do this report **by** Monday

เขาจำเป็นต้องทำรายงานนี้ **เมื่อถึง** วันเสาร์

b. We'll reach home **by** sunset.

เราจะมาถึงบ้าน **ใกล้ๆ** พลบค่ำ

8. **ago** ใช้บอกเวลาย้อนหลังไป ณ ขณะทีพูด นิยมแปลว่า “เป็นเวลา...แล้ว” หรือ “เมื่อ
.....(มา/ที่)แล้ว” ตัวอย่างเช่น

a. She left home five minutes **ago**.

หล่อนออกไป **เมื่อ** ห้านาทีที่แล้ว (ออกไปได้ห้านาทีแล้ว)

b. Banana rib hobbyhorse riding became extinct a long time **ago**.

การละเล่นม้าก้านกล้วยสูญหายไปเป็นเวลานานมาแล้ว

9. for ใช้บอกเวลาที่มีความยาว นิยมแปลว่า “เป็นเวลา” ตัวอย่างเช่น

a. I once studied the piano for two months.

ผมเคยเรียนเปียโนเป็นเวลา 2 เดือน

b. We've known each other **for** a long time.

พวกเรารู้จักกันเป็นเวลานานมาแล้ว

10. during ใช้บอกระยะเวลาที่มีความต่อเนื่องกัน นิยมแปลว่า “ตลอด” หรือ “ระหว่าง” ตัวอย่างเช่น

a. This restaurant is open during the day.

ร้านอาหารนี้เปิดตลอดทั้งวัน

b. I fell asleep during learning English.

ฉันงีบหลับไประหว่างเรียนภาษาอังกฤษ

11. until ใช้บอกจุดสิ้นสุดของการกระทำนั้นๆ เมื่อถึงเวลาดังกล่าว นิยมแปลว่า “จนถึง/จนกระทั่ง” หรือ “จนถึง” ตัวอย่างเช่น

a. My mom stays in Japan **until** May.

แม่ฉันอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่นจนถึงเดือนพฤษภาคม

b. He took a meditation **from** ten **until** midnight.

เขานั่งสมาธิตั้งแต่สี่ทุ่มถึงเที่ยงคืน

12. from...to หรือ from...until ใช้บอกจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของการกระทำนั้นๆ นิยมแปลว่า “จากเวลา/ตั้งแต่...ถึง/จนถึง/จนกระทั่ง...” ตัวอย่างเช่น

a. Yesterday, I went shopping **from** dawn **to** dusk.

เมื่อวาน ฉันไปเที่ยวซื้อของตั้งแต่เช้าจรดเย็น (ตั้งแต่เช้าจนกระทั่งเย็น)

b. He studied Ph.D. **from** 2008 **until** 2013

เขาศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตตั้งแต่ปี 2004 จนถึงปี 2013

13. above และ over นิยมแปลว่า “เหนือ” “บน” เกิน” “สูงกว่า” “มากกว่า” หรือ “ข้างบน” ตัวอย่างเช่น

- a. Astronauts work **above** the surface of the earth.
นักบินอวกาศทำงานอยู่เหนือผิวโลก
- b. Doi Inthanon is 2,565 meters **above** sea level.
ดอยอินทนนท์สูงกว่าระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร
- c. The plane is flying **over** my house.
เครื่องบินกำลังบินอยู่เหนือบ้านผม
- d. There were **over** 100 people at the party.
มีคนมาร่วมงานปาร์ตี้มากกว่าร้อยคน

คำว่า “above” สื่อความถึงสิ่งที่อยู่สูงเหนือขึ้นไปแบบไม่ต้องระบุทิศทางและไม่มีตำแหน่งที่ชัดเจน สำหรับ “over” จะสื่อถึงตำแหน่งและทิศทางที่แน่นอนของสิ่งนั้น ใช้ในการบอกปริมาณ การวัด และมาตราส่วน

14. below กับ under นิยมแปลว่า “ใต้” “ภายใต้” “ข้างใต้” “ข้างล่าง” “ต่ำกว่า” หรือ “เลวกว่า” ตัวอย่างเช่น

- a. We watch the sun set **below** the horizon every evening.
พวกเราดูพระอาทิตย์ตกใต้ขอบฟ้าทุกเย็น
- b. There was a small village **below** the dam.
เคยมีหมู่บ้านเล็กๆ ข้างใต้เขื่อน
- c. He gathered the mangoes that had fallen **under** the tree.
เขาเก็บมะม่วงที่ตกอยู่ใต้ต้น
- d. She took her book from **under** the desk.
หล่อนหยิบหนังสือจากข้างใต้โต๊ะ

คำว่า “below” ใช้กับสิ่งที่ไม่ต้องการระบุตำแหน่งทิศทางที่แน่นอน สำหรับ “under” ใช้เพื่อระบุตำแหน่งทิศทางที่แน่นอน

15. between กับ among นิยมแปลว่า “ระหว่าง” “ในระหว่าง” “อยู่ระหว่าง” “ท่ามกลาง” “ขวางกลาง” หรือ “ในหมู่” ตัวอย่างเช่น

- a. There is not much difference **between** the two opinions.
ไม่มีความแตกต่างกันมากนักระหว่างความคิดเห็นทั้งสอง

b. I was not yet born when the World War II **between** Japan and the U.S. broke out.

ฉันยังไม่เกิดเลยเมื่อสงครามโลกครั้งที่สองเกิดขึ้น**ระหว่าง**ญี่ปุ่นและสหรัฐ

c. We divided ten pens **among** the five of us.

พวกเราแบ่งปากกาสิบด้าม**ในระหว่าง**เราห้าคน

d. We are **among** stranger men.

พวกเราอยู่**ท่ามกลาง**คนแปลกหน้า

คำว่า “between” ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสองอย่าง ส่วน “among” ใช้แสดงความสัมพันธ์ตั้งแต่สามอย่างขึ้นไป

สรุปได้ว่า คำบุพบทจะมีคำแปลที่ยืดหยุ่นไปตามลักษณะความสัมพันธ์กับคำอื่นๆ นักแปลต้องอาศัยความเข้าใจและต้องรู้ว่าคำบุพบทดังกล่าวใช้บอก เวลา สถานที่ บอกวิธีการ บอกความสัมพันธ์ ความเกี่ยวพัน หรือบอกความเป็นหน่วยเดียวกัน แล้วจึงเลือกใช้คำแปลเฉพาะที่กำหนดไว้ให้เหมาะสมกับประโยคนั้นๆ

การแปลคำปรากฏร่วม

คำปรากฏร่วม เรียกว่า “Collocation” คือกลุ่มคำตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปที่ต้องใช้ร่วมกันเสมอ (Hornby, 2005 : 293) หากไม่อยู่ร่วมกันแล้วทำให้ความหมายของคำดังกล่าวไม่ตรงตามเจตนาที่ต้องการสื่อสารหรือมีความหมายในนัยอื่น คำในลักษณะนี้แม้จะวางตำแหน่งผิดที่หรือขาดหายไป บางประโยคก็ยังคงสื่อความและไม่ผิดหลักโครงสร้างไวยากรณ์ สำหรับในภาษาอังกฤษคำปรากฏร่วม อาจมีตั้งแต่กลุ่มคำที่ใช้ทั่วไปจนถึงใช้เฉพาะ และสำนวนภาษา (idioms) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน คำปรากฏร่วมในภาษาอังกฤษมีอยู่นับไม่ถ้วน จนต้องมีการจัดทำเป็นพจนานุกรม เรียกว่า “Collocation Dictionary” การแปลคำเหล่านี้มักแปลต้องรู้จักสังเกตว่าคำใดมักใช้ร่วมกัน นิยมใช้ในบริบทใด แต่ละคำคงความหมายเดิมหรือว่าคงไว้บางส่วน หรือเปลี่ยนความหมายจากเดิม (สุณี ธนาเลิศกุล, 2552 : 23) เมื่อทำการวิเคราะห์และได้คำหมายที่สื่อใจความในเบื้องต้นแล้วจึงจะถ่ายทอดความออกมาเป็นภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

a. Apart from his **mother tongue**, Suthee is able to speak English.

นอกจาก**ภาษาแม่**แล้ว สุธียังสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ด้วย

- b. He was **passed away** by the car crash.
เขาเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถชน
- c. There is a **strong wind** in the mountain.
มีลมแรงบนเขา
- d. She loves to have a **strong coffee**.
เธอชอบทานกาแฟเข้ม
- e. Bangkok has the **heavy traffic** in the world.
กรุงเทพฯมีการจราจรหนาแน่นมากที่สุดในโลก
- f. I am an **easy-going** person.
ฉันเป็นคนง่ายๆ
- g. He is **good at** telling jokes.
เขาเก่งการเล่าเรื่องตลกเก่ง
- h. I am **bad in** English.
ฉันไม่เก่งภาษาอังกฤษ
- i. He **broke a promise to** his partnership.
เขาผิดสัญญากับหุ้นส่วนของเขา
- j. We **enjoy watching** TV every evening.
พวกเราชอบดูทีวีทุกเย็น
- k. The cloth has **fast colour**.
ผ้าสีไม่ตก

สรุปได้ว่า คำปรากฏรวมเป็นกลุ่มคำที่ต้องใช้คู่กันเสมอและมีอยู่บ่อยครั้ง แต่แต่ละคำจะมีความหมายโดยเฉพาะเป็นของตนเอง หากแยกกันแล้วทำให้ความหมายของคำดังกล่าวเปลี่ยนไป การแปลจึงต้องระมัดระวังและหากพบคำที่ไม่คุ้นชินกับคำแปลจึงควรเปิดหาคำแปลจากพจนานุกรมตามภาษาต้นฉบับเพื่อให้สามารถถอดความได้ตรงตามสำนวนภาษาไทย

การแปลคำอุปสรรคและปัจจัย

คำอุปสรรค (prefix) และปัจจัย (suffix) เป็นคำจำพวกหนึ่งใช้สำหรับแทรกลงไปในคำศัพท์ เพื่อให้มีคำศัพท์ที่หลากหลายมากขึ้น ตำแหน่งของคำเหล่านี้สามารถอยู่ได้ทั้งหน้าคำ (prefix) และท้ายคำ (suffix) ซึ่งส่วนใหญ่มาจากคำภาษาลาติน (Latin) ภาษากรีก (Greek) ภาษาโรมัน (Romance) และ

ภาษาอังกฤษโบราณ (Old English) แต่ละคำจะมีความหมายเฉพาะเป็นของตนเอง เมื่อไปสมาสหรือสนธิกับคำใดๆ คำนั้นจะมีใจความเปลี่ยนไปหรืออาจจะคงความหมายคล้ายๆ คำเดิม (กฤษณีรา กวักเพฑูรย์ คุโนลด์, 2549 : 4-6) การศึกษาคำอุปสรรคและปัจจัยทำให้ทราบความหมายคำอื่นๆ ที่มีรากศัพท์เดียวกัน เช่น คำว่า “rewrite” แปลว่า “เขียนใหม่” มาจากคำอุปสรรคคือ “re” หมายถึง “again” กับคำว่า “write” เมื่อคำว่า “re” ลงไปปรากฏหน้าคำใดเราก็จะสามารถคาดเดาคำแปลในเบื้องต้นได้ ดังนั้นบทบาทของอุปสรรคและปัจจัยจึงมีหน้าที่เปลี่ยนความหมายและเปลี่ยนชนิดคำ เช่น เปลี่ยนคำกริยาให้เป็นคำนาม (เลิต เกษรคำ, 2551 : 182) อย่างไรก็ตามมีคำศัพท์จำนวนไม่น้อยที่มีคำขึ้นต้นและลงท้ายเหมือนกับคำอุปสรรคและปัจจัย นักแปลจึงต้องศึกษาและจดคำจํารากศัพท์ (root) ให้ได้ด้วย

1. คำอุปสรรค เรียกว่า “prefix” เมื่อปรากฏอยู่หน้าคำใดๆ จะทำให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนไปหรือใกล้เคียงกับความหมายเดิม ดังนี้

1.1 คำที่เติมลงหน้าคำแล้วมีความหมายตรงข้ามกับความหมายเดิมหรือมีความหมายว่า “ไม่” เช่นคำว่า “un-”, “dis-”, “in-”, (im-, il-, ir-), “non-”, “mis-” ยกตัวอย่างเช่น

- a. She was **unlucky** to get a flat tire on the way to her job interview.
เธอโชคร้ายที่ยางรั่วระหว่างทางไปสัมภาษณ์งาน
- b. The last thing I wanted was to make you **unhappy**.
สิ่งสุดท้ายที่ฉันต้องการคือทำให้คุณไม่มีความสุข
- c. If the exercise causes **discomfort**, stop immediately.
ถ้าการออกกำลังกายทำให้รู้สึกไม่สบายให้หยุดทันที
- e. The gas is **invisible** but highly dangerous.
แก๊สไม่สามารถมองเห็นแต่อันตรายอย่างยิ่ง
- f. We're living in an **imperfect** world.
เรากำลังอาศัยอยู่บนโลกที่ยังไม่สมบูรณ์
- g. She talked **nonstop** for over an hour.
เธอคุยโดยไม่หยุดหลายชั่วโมง
- h. There must have been some **misunderstanding**. I didn't order all these books.

ต้องมีความเข้าใจผิดบางอย่างแน่ ฉันไม่ได้สั่งหนังสือเหล่านี้ละ

คำอุปสรรค “mis-” มีความหมายตรงข้ามเช่นกัน เพื่อให้สอดคล้องกับสำนวนภาษาไทยนิยมแปลว่า “ผิด” หรือ “ไม่ถูกต้อง” (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 196) ยังมีคำอุปสรรคอื่นๆ ที่มีความหมายในทำนองตรงข้ามกับความหมายเดิม ตัวอย่างเช่น

a-	เช่น	moral	ศีลธรรม	amoral	ขาดศีลธรรม
an-	เช่น	archy	ปกครอง	anarchy	ปราศจากผู้ปกครอง (เมือง)
ab-	เช่น	normal	ปกติ	abnormal	ไม่ปกติ, ผิดปกติ
il-	เช่น	legal	กฎหมาย	illegal	ผิดกฎหมาย
de-	เช่น	code	เข้ารหัส	decode	ถอดรหัส

1.2 คำอุปสรรค ได้แก่ “en-” หรือ “em-” เมื่ออยู่หน้าคำใดคำนั้นจะความหมายว่า “ทำให้เป็นเช่นนั้น” หรือ “ทำให้กลายเป็น” (เลิศ เกษรคำ, 2551 : 196) ยกตัวอย่างเช่น

- a. He is willing to explain but not to **enforce**.
เขายินดีที่จะอธิบายแต่**ไม่ได้บังคับ**
- b. Many Thais are **enslaved** in credit-card debt.
คนไทยจำนวนมาก**ตกเป็นทาส**หนี้บัตรเครดิต
- c. He was **embittered** by the loss of his money and fame.
เขาได้รับความ**ชอกช้ำใจ**ที่สูญเสียเงินและชื่อเสียง
- d. Jay is an **embittered man** who lost a leg while fighting in the war.
เจย์กลายเป็นคนชอกช้ำใจที่สูญเสียขาขณะการสู้รบในสงคราม

1.3 คำอุปสรรคที่มีความหมายอื่นๆ ได้แก่

- a. “co-” หมายถึง “ร่วม” หรือ “ सह ” ตัวอย่างเช่น
There's very little **cooperation** between Thailand and Myanmar.
มีความร่วมมือกันเพียงเล็กน้อยระหว่างไทยกับพม่า
- b. “ex-” หมายถึง “อดีต” “เก่า” หรือ “พ้น” ตัวอย่างเช่น
Suda's **ex-boyfriend** was a really nice guy.
แฟนเก่าของสุดาเป็นคนดีมาก
- c. “over-” หมายถึง “มาก” หรือ “เกิน” ตัวอย่างเช่น
Try not to **overload** yourself with work.
อย่าหักโหมงานหนักเกิน

- d. “pre-” หมายถึง “ก่อน” หรือ “หน้า” ตัวอย่างเช่น
All students need to do a **pretest**.
นักเรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- e. “super-” หมายถึง “เหนือ” “เกิน” หรือ “ใหญ่โต” ตัวอย่างเช่น
Superman has used his **supernatural** powers in defeating enemies.
ซูเปอร์แมนใช้พลังเหนือธรรมชาติในการเอาชนะศัตรู

2. คำที่เป็นปัจจัย เรียกว่า “suffix” ใช้เติมหลังคำรากศัพท์ ซึ่งนอกจากทำหน้าที่สร้างคำใหม่ๆ แล้ว ปัจจัยบางคำยังทำให้คำศัพท์นั้นๆ เปลี่ยนบทบาทในโครงสร้างไวยากรณ์ไปด้วย เช่น จากคำนามเป็นคำคุณศัพท์ คำกริยาเป็นกริยาวิเศษหรือคำนาม เพศชายเป็นเพศหญิง เอกพจน์เป็นพหูพจน์ ดังนั้นความเข้าใจเรื่องปัจจัยสามารถทำให้คาดเดาความหมายของคำศัพท์ได้ง่ายขึ้น (กฤษณีรา กวักเพชญ์ย์ คุโนลค์, 2549 : 121) ยกตัวอย่างเช่น

2.1 ปัจจัยที่เติมเข้ามาแล้วทำให้คำนามกลายเป็นผู้กระทำหรือถูกกระทำ หรือ “noun” เช่น “-ant” “-ent” “-ee” “-er” หรือ “-or” การแปลเป็นภาษาไทยในบางบริบทใช้คำว่า “ผู้” หรือ “นัก” ขึ้นต้น ตัวอย่างเช่น

- a. She has been a **participant** in the discussion of environmental.
เธอเป็นผู้มีส่วนร่วมในการอภิปรายด้านสิ่งแวดล้อม
- b. The **trainees** will not be able to continue their training next week.
บรรดาผู้เข้าอบรมทั้งหลายจะไม่สามารถอบรมต่อในสัปดาห์หน้าได้
- c. This is the general information of the **respondents**.
นี่เป็นข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม
- d. She is a **trainer** of new stuff at the human department.
เธอเป็นผู้ฝึกสอนในแผนกพัฒนาบุคคล
- e. He is a **computer technical officer**.
เขาเป็นนักวิชาการคอมพิวเตอร์,
- f. He is a famous **actor** in this day.
เขาเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงในขณะนี้

2.2 ปัจจัย “-ese” ใช้เติมหลังนามเฉพาะ (proper noun) ที่เป็นชื่อประเทศ ที่แสดงถึงประชากรหรือคนของประเทศนั้น เมื่อแปลเป็นภาษาไทยขึ้นต้นด้วยคำว่า “ชาว” ตัวอย่างเช่น

- a. Eighty percent of migrants in Thailand are **Burmese**.
ร้อยละแปดสิบของแรงงานในประเทศไทยเป็น**ชาวพม่า**
- b. **Japanese** is not supposed to eat squid.
ชาวญี่ปุ่นไม่ควรกินปลาหมึก
- c. **Chinese** tourists prefer to go to the Andaman Sea.
นักท่องเที่ยว**ชาวจีน**ชอบไปเที่ยวทะเลอานดามัน

2.3 -ist ใช้เติมหลังคำนาม เพื่อบอกถึงผู้ปฏิบัติตามกิจนั้น โดยทั่วไปนิยมแปลขึ้นต้นในภาษาไทยว่า “นัก” เช่น

- a. Chalermchai is a world-class **artist**.
อาจารย์เฉลิมชัยคือ**นักจิตรกรรม**ระดับโลก
- b. Now she's a freelance **journalist**.
ตอนนี้เธอเป็น**นักข่าวอิสระ**

อย่างไรก็ตาม คำศัพท์ที่ลงท้ายด้วยปัจจัยในแต่ละตัวอาจมีคำแปลได้หลายแบบ ควรยึดธรรมเนียมนิยมในภาษาไทยเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น

visitor	อาจแปลว่า	แขก, อาคันตุกะ, หรือ ผู้มาเยือน
actor	"	ดารา, นักแสดงชาย, ตัวละครชาย
teacher	"	ครู, อาจารย์, ผู้ฝึกสอน,
adviser	"	ที่ปรึกษา, ผู้ให้คำปรึกษา
servant	"	คนรับใช้, ผู้รับใช้
Buddhist	"	ชาวพุทธ, ผู้นับถือศาสนาพุทธ
dentist	"	ทันตแพทย์, หมอฟัน

สรุปได้ว่า การแปลคำอุปสรรคและปัจจัย ต้องอาศัยการจดจำและเข้าใจความหมายของรากศัพท์ทั้งอุปสรรคและปัจจัย เมื่อดำดั่งกล่าวไปสนธิกับคำอื่นๆ จะทำให้คำนั้นเปลี่ยนหน้าที่และหรือเปลี่ยนความหมายภายในตัวเอง ความเข้าใจคำอุปสรรคและปัจจัยจะทำให้นักแปลสามารถเดาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่คุ้นชินได้ง่ายขึ้น

การแปลศัพท์บัญญัติ

ศัพท์บัญญัติ คือ การสร้างคำเพื่อใช้แทนคำต่างประเทศ ส่วนมากจะเป็นภาษาอังกฤษ โดยทำให้มีความหมายตรงกัน มีความกะทัดรัด มีความหมายเหมาะสม น่ายอมรับ โดยแบ่งตามศาสตร์และ

สาขาวิชาต่างๆ เช่น ศาสนา วรรณกรรม คอมพิวเตอร์ แพทย์ศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ การเงิน เป็นต้น บางศัพท์เมื่อบัญญัติขึ้นแล้วเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายจนกลายเป็นคำสามัญ แต่บางคำเป็นที่รู้จักในกลุ่มเฉพาะสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือในกลุ่มนักวิชาการเท่านั้น การแปลจึงต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเข้าใจของผู้อ่านเป็นหลัก หากนำมาใช้แล้วไม่สามารถทำให้เข้าใจความหมายถูกต้องและชัดเจนก็ควรศึกษาความหมายจากพจนานุกรมในภาษาอังกฤษ-อังกฤษ ที่อาจให้ความหมายที่เหมาะสมไว้แล้วถึงถอดความเป็นภาษาไทยที่สามารถเข้าใจได้ทั่วไป ดังนั้น บางครั้งควรพิจารณาเนื้อความว่าควรใช้ศัพท์บัญญัติหรือไม่ (ประเทือง ทินรัตน์, 2543 : 17) สำหรับคณะกรรมการที่ทำหน้าที่บัญญัติศัพท์คือราชบัณฑิตยสถาน มีหลักในการใช้ประกอบการแปลในเบื้องต้น ดังนี้

1. ศัพท์บัญญัติที่ใช้จนกลายเป็นคำสามัญ สามารถนำมาใช้ได้เลย ความหมายของคำดังกล่าวเป็นที่รู้จักและเข้าใจกันโดยทั่วไป ตัวอย่างเช่น

- a. Several terrorists were **blacklisted** by the CIA.
ผู้ก่อการร้ายหลายคนถูกขึ้น**บัญชีดำ**โดยองค์การซีไอเอ
- b. What is the **vision** of the university?
วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยคืออะไร
- c. The age of **globalization** has gone.
ยุคแห่ง**โลกาภิวัตน์**ได้ผ่านไปแล้ว
- d. We need to **boycott** these companies before it's too late.
เราต้องการ**คว่ำบาตร**บริษัทเหล่านี้ก่อนที่จะสายไป
- e. The policeman was confronted by the **mob**.
ตำรวจได้เผชิญกับ**ม็อบ**

2. ศัพท์บัญญัติเฉพาะทางหรือนิยมใช้ในทางวิชาการ เป็นคำที่ใช้กันเฉพาะกลุ่มและผู้เกี่ยวข้องเท่านั้นจึงจะรู้ความหมาย การนำมาใช้จึงต้องพิจารณาถึงผู้อ่านว่าอยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือไม่ หากพบที่ไม่เป็นที่รู้จักก็ควรหลีกเลี่ยงเสีย ตัวอย่างเช่น

- a. The Thai government has a **public debt** of 292 billion dollars in 2012.
ในปี 2555 รัฐบาลไทยมี**หนี้สาธารณะ**ทั้งสิ้น 292 พันล้านดอลลาร์
คำว่า “หนี้สาธารณะ” อาจเป็นคำที่พอรู้จักถึงความหมายในระดับหนึ่ง สำหรับกลุ่มผู้มีการศึกษาและผู้มีความรู้การบริหารจัดการการเงิน บุคคลทั่วไปอาจไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริง
- b. **Treaty** of Friendship and Commerce between the British Empire and the Kingdom of Siam generally known as the Bowring **Treaty**.

สนธิสัญญาทางพระราชไมตรีประเทศอังกฤษและประเทศสยามเป็นที่รู้จักกัน
โดยทั่วไปว่าเป็น**สนธิสัญญาเบาว์ริง**

คำว่า “สนธิสัญญา” อาจต้องการขยายความเพื่อให้คนทั่วไปเข้าใจความหมายชัดเจน
มากขึ้น

สรุปได้ว่า ศัพท์บัญญัติเป็นกลุ่มคำที่แปลขึ้นโดยเฉพาะจากศาสตร์และสาขาวิชาโดย
ราชบัณฑิตยสถาน สามารถนำคำแปลตามรูปศัพท์มาใช้ในการแปลได้และถือว่าเป็นคำแปลที่เป็น
ทางการและเป็นที่ยอมรับ แต่นักแปลต้องคำนึงความเข้าใจเนื้อหาคำแปลของกลุ่มผู้อ่านด้วย หาก
พบว่ายังเป็นคำแปลที่เข้าใจยากควรมีการอธิบายขยายความเพิ่มเติม โดยศึกษาความหมายที่แท้จริง
จากพจนานุกรมที่เป็นภาษาต้นฉบับ

บทสรุป

การแปลคำกลุ่มกริยาช่วย คำสันธานและคำบุพบท แต่ละคำจะมีคำแปลเป็นภาษาไทยที่ยืด
หยุ่นไปตามบทบาทหน้าที่และตำแหน่งที่วางในประโยค บางคำเมื่อสลับตำแหน่งหรือหน้าที่คำแปลก็จะ
เปลี่ยนไปด้วย สำหรับคำปรากฏรวม คำอุปสรรคปัจจัย และศัพท์บัญญัติ จะมีคำแปลโดยเฉพาะที่มี
ความยืดหยุ่นน้อยกว่า ดังนั้น นักแปลจึงต้องทำความเข้าใจและเรียนรู้ลักษณะการใช้คำเหล่านี้เพื่อให้
สามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 5
การแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ในระดับคำ (2)

คำชี้แจง : จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้ใจความพอสังเขป

1. กริยาช่วย กลุ่ม “v.be” “v.do” และ “v.have” มีหลักในการแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
 - 1) I am under the tree.
 - 2) Shall we have something this evening?
2. มีหลักในการแปล “Modal verb” เป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
 - 1) I would prefer coffee.
 - 2) Could you please do me a favor?
3. คำสันธานแต่ละกลุ่มมีหลักในการแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
 - 1) He is handsome and likewise smart.
 - 2) There is nothing left to do aside from moving.
4. คำอนุสันธานหลักในการแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
 - 1) I can choose wherever I want to live.
 - 2) Since he is very tired of study, he decides to drop out.
5. คำบุพบทบอกเวลามีหลักในการแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
 - 1) She has given a speech for one hour.
 - 2) He watches TV from morning until afternoon.
6. คำบุพบทบอกสถานที่และทิศทางมีหลักในการแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร
 - 1) Will you go to Bangkok on business or on holiday?
 - 2) I used to travel throughout the world.

7. คำปรากฏรวมมีหลักและลักษณะเป็นอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลเป็นภาษาไทยได้อย่างไร

1) I am doing the washing-up in the kitchen.

2) I'm going to have a haircut this evening.

8. คำอุปสรรคมีหลักในการใช้และแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร

1) I am inconvenient to see a doctor today.

2) A man's body dies, but his soul is immortal.

9. คำปัจจัยมีหลักในการและแปลเป็นภาษาไทยอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร

1) A specialist has his own strength.

2) The Buddhism was found by the Buddha.

10. มีหลักและวิธีในการนำศัพท์บัญญัติมาใช้ในการแปลอย่างไร และในบริบทต่อไปนี้แปลได้อย่างไร

1) This application works with iPhone Operating System (iOS).

2) Artificial intelligence (AI) is the simulation of human intelligence by machines.

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฑีรา กวัฑฑเพฑูฑรฑ์ คุโนลค้. (2549). **เทคนิคการจดจำ-การแปลคำศัพท์ อังกฤษ-ไทย**.
กรุงเทพฯ : มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- ประเทือง ทินร้ตณ. (2543). **การแปลเชิงปฏิบัติ (Practical Translation)**. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เลิศ เกษรค้. (2551). **Grammar and Techniques of the English language revised edition**.
กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุนี ธนาคเลค้กุล. (2552). **การศึกษากลวิธีการแปลคำปรากฏการณ์ร่วมของคำนามกับคำคุณศัพท์
: กรณีศึกษาบทแปลเรื่องเล่าจากหนังสือเรื่องความหวังและความกล้า และ
รักและแบ่งปัน**. ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำราญ ค้. (2557). **Advanced English Grammar For High Learners. (พิมพ์ครั้งที่ 5)**.
กรุงเทพฯ: อรพท้ย พรีนค้ตง.
- Hornby, A. S. (2005). **Dictionary Advanced Learner's Dictionary (7 ed.)**. New York:
Oxford University Press.